

Konvexita, konkavita

$$f(x) = \ln(16 + 9x^2)$$

I) Definiční obor $16 + 9x^2 > 0 \quad x \in \mathbb{R}$

$$II) f'(x) = \frac{1}{16 + 9x^2} \cdot 18x = \frac{18x}{16 + 9x^2}$$

$$III) f''(x) = \frac{18(16 + 9x^2) - 18x \cdot (18x)}{(16 + 9x^2)^2} = \frac{18(16 - 9x^2)}{(16 + 9x^2)^2}$$

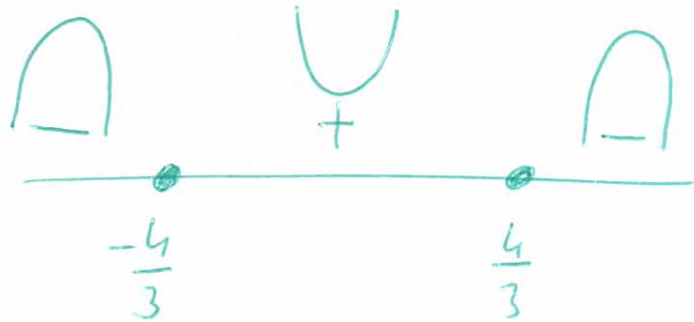
IV) Kulové body - za čitatele (jmenovatel je vždy 2. mocnina stále +)
a sám o sobě je nenulový

$$16 - 9x^2 = 0$$

$$9x^2 = 16$$

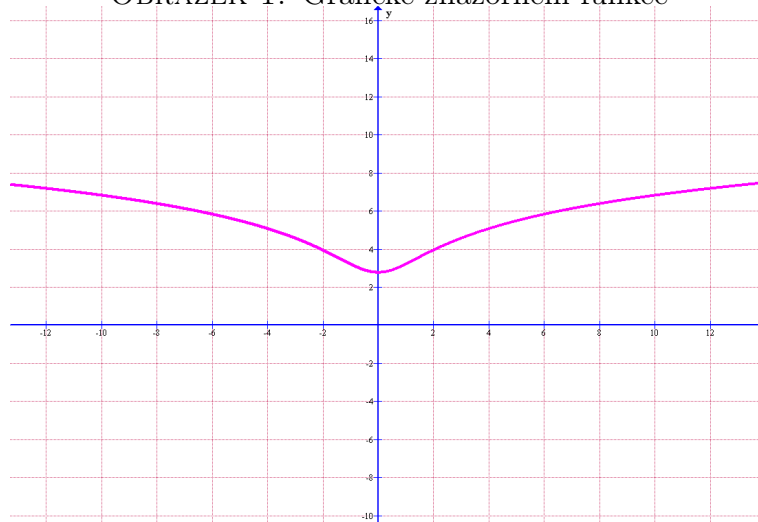
$$x^2 = \frac{16}{9}$$

$$x = \pm \frac{4}{3}$$

Funkce je konkávní na intervalu $(-\infty, -\frac{4}{3})$ a na $(\frac{4}{3}, \infty)$
konvexní na intervalu $(-\frac{4}{3}, \frac{4}{3})$

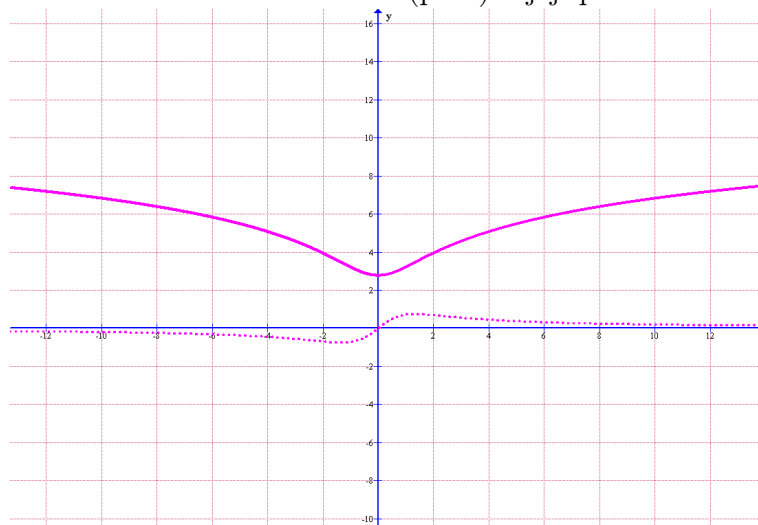
OBRÁZEK 1. Grafické znázornění funkce

Zdroj: program Graph

Zajímá nás průběh funkce – zda a na kterých intervalech je zadaná funkce konvexní a na kterých konkávní na jejím definičním oboru.

OBRÁZEK 2. Grafické znázornění funkce (plná) a její první derivace (tečkovaná)

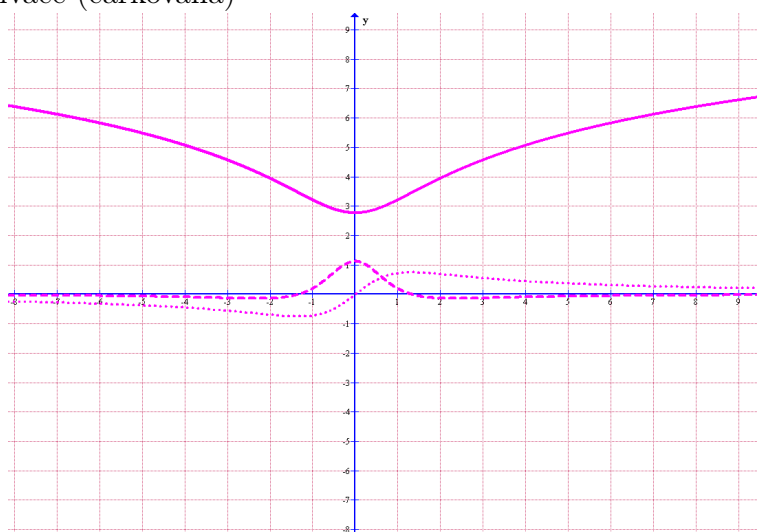

Zdroj: program Graph

Ke zjištění konvexnosti a konkávnosti potřebujeme druhou derivaci. První derivace je tedy pouhým mezisoučtem. (Nicméně z první derivace můžeme vyčíst monotónnost funkce. Kde je původní funkce rostoucí, tam je derivace *nad* osou x . Kde je klesající, tam je *pod* osou x .

V místech extrémů první derivace osu x protíná.)

OBRÁZEK 3. Grafické znázornění funkce (plná), její první derivace (tečkovaná) a druhá derivace (čárkovaná)

Zdroj: program Graph

Kde je původní funkce konvexní, tam je druhá derivace *nad* osou x . Kde je konkávní, tam je druhá derivace *pod* osou x . V místech inflexních bodů druhá derivace osu x protíná.